

Nanne van Poll

Energietrekkende verhalen

De leider van ons land, Mark Rutte, heeft niet zo 'n trek in negatieve verhalen of klaagzangen van zijn burgers over het langer doorwerken, zei hij in zijn inmiddels beroemde 'dikke vette IKKE'- toespraak tijdens het VVD-voorjaarcongres.¹

Het gebrek aan empathie bij de VVD en diens achterban voor werklozen en uitkeringsgerechtigden is stuitend, vooral als eigen ministers eerder dan hun 67e jaar met pensioen gaan, omdat ze het rustig aan wil gaan doen. Hemeltergend en tegenstrijdig.²

Ik krijg sterk de indruk dat Rutte na een 7-jarige studie geschiedenis zijn carrière bij Unilever te danken heeft aan zijn JOVD-lidmaatschap. Hoe kun je anders als historicus zonder bij- of herscholing als personeelsmanager aan de slag gaan? De studie geschiedenis heeft niets met personeelsbeleid te maken; hoewel, het zou kunnen dat hij geleerd heeft lessen uit het verleden te trekken. Denk maar eens aan de beroemde VOC-mentaliteit: enkele landgenoten zijn in die tijd schat hemeltje rijk geworden van de handel in slaven. Met terugwerkende kracht zouden we ons hiervoor alsnog moeten schamen. Sommigen echter niet. Na de oorlog, de Tweede welteverstaan, is Nederland groot geworden met een moderne vorm van 'handel in menselijk kapitaal': de uitzendbureaus! Hoe een klein land groot kan worden in deze handel in arbeidskrachten. De meeste uitzendkrachten, nu flexwerkers geheten, worden in vergelijking met de vaste krachten, veel slechter betaald, komen niet in aanmerking voor bedrijfsscholing, bouwen vooral de eerste 26 weken geen pensioen op, en kunnen elke minuut op straat worden gezet. En als er sprake is van pay rolling, is er geen sprake van een wettelijk opgelegd 'goed werkgeverschap' en dus ben je dan als uitzendkracht dubbel 'de pisang'.

Degenen die dus de waardering en het respect verdienen, zijn degenen die het minste betaald krijgen en de minste rechten hebben – en dat zijn vooral níet de jongens uit het 'old boys netwerk' die elkaar de lucratieve baantjes toespelen.

Uit recent onderzoek bleek dat de meeste lobbyisten uit de politiek die in het bedrijfsleven terechtkomen, een CDA- of een VVD-achtergrond hebben. En laat nu net die achterban, agrariërs, ondernemer of multinationals zo'n grote behoefte hebben aan goedkoop – liefst gratis – personeel! Zie daar de uitbreiding van de EU naar het Oosten: goedkope arbeidskrachten door vrij verkeer van personen en een grotere afzetmarkt door open grenzen voor het bedrijfsleven.

¹ Op 29 mei 2015.

² Henk Kamp (63 jaar) stopt na de verkiezingen van 2017.

De economen hebben de crisis van 2008 niet kunnen voorspellen, maar als Rutte iets van zijn studie geschiedenis heeft geleerd, dan is toch wel wat de gevolgen zijn van de crisis in de vorige eeuwen: armoede, uitsluiting, werkloosheid, dakloosheid, ziekte en vaak een draai naar extreem rechts. Voor de Eerste Wereldoorlog tot en met de jaren dertig heerste er wereldwijd grote werkloosheid, grote armoede en grote ongelijkheid in kansen en leven. Na de beurskrach van 1929 werden vele onschuldige mensen in de afgrond gestort door de hebzucht van enkelen – dat moet bij een historicus toch bellen doen rinkelen? Zeker wat erna, in aanloop naar de Tweede Wereldoorlog, gebeurde. Hij, de gewezen personeelsmanager, zou als geen ander moeten weten dat werkloosheid en het niet-worden aangenomen bij een sollicitatie niet te wijten is aan de werkzoekende, maar aan diezelfde personeelsmanager. Zeker in een ruime arbeidsmarkt waar een groot overschot aan getalenteerde mensen aan de kant staat, heeft de werkgever het voor het uitkiezen.

Onze premier, die er regelmatig blijk van geeft geen visie met en voor dit land te hebben, uit zich daarentegen regelmatig denigrerend en stigmatiserend over werklozen en uitkeringsgerechtigden. Kritiek, frustratie en irritatie over de persoonlijke omstandigheden doet Rutte af als 'energie trekkend'. Wat een kwalijke kwalificatie! Hoe denkt hij over de afbraak van het sociale stelsel die door zijn partij is ingezet? Of denkt hij dat ook als Zalm weer komt bedelen voor geld om zijn bank te redden? Zalm, die op zijn beurt eveneens de verhalen over groeiende armoede afdoet met de opmerking "arm ben je pas als je op zondag één glaasje ranja krijgt". Zalm leeft kennelijk nog in de jaren 50 en geeft totaal geen blijk van kennis op dit gebied. Zullen wij dan zijn salaris dan ook maar aanpassen op het niveau van de jaren 50? Dat scheelt de belastingbetaler ook een flinke duit – en vergeet niet de energie slurpende irritatie over deze verspilling! En wat te denken van Kamp, die zelf eerder ophoudt met werken omdat hij moe is, maar bijstandsgerechtigden vergelijkt met drugsverslaafden: te lui om te werken en liggen op de bank te wachten op geld.

De schuld van werkloosheid wordt in toenemende mate bij de burger gelegd, terwijl hij is overgeleverd aan de willekeur van de selecterende personeelsmanager. Feiten geven aan dat die personeelsmanagers discrimineren op grond van leeftijd, gender, afkomst en ook intellectuele capaciteiten. Hoger opgeleiden worden meestal niet aangenomen als de baas en/of de functie lager is (opgeleid). Dat probleem heeft men niet in de politiek. Gelukkig voor Rutte en consorten: soms word je met slechts een middelbareschooldiploma in de politiek beter betaald dan een academicus. Dat werpt toch een ander licht op 'geluk is met de dommen'. Als je een goedbetaalde en zekere baan ambieert, moet je bij een politieke partij gaan, het liefst eentje die een voet bij het

bedrijfsleven tussen de deur heeft, zodat je na je politieke carrière altijd nog een appeltje voor de dorst hebt! Kennis en ethisch kader is niet vereist.....

Nanne van Poll - Secretaris CRR